

5. Залучення іноземних інвестицій (створення сприятливого інвестиційного клімату);

6. Підтримка кооперації науки та виробництва (створення та підтримка технопарків, наукоградів; участь бізнесу у фінансуванні освітніх програм).

Таким чином, створення повноцінної економіки знань в Україні вимагає комплексної програми реформ, що включає не лише розширення фінансування, але й якісну зміну інституційної бази. Дане завдання набуває стратегічного значення, оскільки його досягнення забезпечить високу конкурентоздатність української економіки.

Література

1. Наукова та інноваційна діяльність в Україні [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. — Режим доступу: http://ukrstat.org/uk/druk/katalog/kat_u/publnauka_u.htm.

2. Норт Д. Понимание процесса экономических изменений / Д. Норт; пер. с англ. К. Мартынова, Н. Эдельмана. — М.: Гос. ун-т Высшей школы экономики, 2010. — 256 с.

3. Корнаи Я. Размышления о капитализме / Я. Корнаи; пер. с венг. О. Якименко; науч. ред. Д. Расков. — М.: Издательство Института Гайдара, 2012. — 352 с.

4. Сергеев О. Прикладная наукономика [Электронный ресурс] / О. Сергеев, Н. Демина // Вокруг Света. — 2011. — 11 (2854). — Режим доступа: <http://www.vokrugsveta.ru/vs/article/7539/>.

5. The Global Competitiveness Report 2012 — 2013 / World Economic Forum. — <http://www.weforum.org/issues/global-competitiveness>.

Парасотченко О. С.

(ф-т міжнародної економіки і менеджменту, III курс)

МІЖНАРОДНА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ СВІТОВИХ МЕГАПОЛІСІВ

У наш час території стають все більш урбанізованими. Більше половини населення планети проживає у містах, збільшується кількість мешканців мегаполісів. В умовах глобалізації підвищується конкуренція між містами. Вже зараз міжнародні корпорації, плануючи розширення свого бізнесу, спираються більше на конкурентоспроможність міста, ніж країни. Враховуючи швидке

зростання багатьох міст, особливо на ринках, що розвиваються, конкуренція між ними за бізнес, інвестиції та талановиті кадри буде тільки зростати.

Дотепер в наукових і політичних колах не існує єдиного погляду щодо визначення сутності конкурентоспроможності міста. Цю проблему вивчали такі дослідники як М. Портер, Й. Бегг, І. Брамезза, П. К. Кресл, М. Паркінсон, М. П. ван Дейк. На наш погляд, конкурентоспроможність міста можна охарактеризувати як територію, що ефективно використовує свій потенціал: інноваційний, інвестиційний, креативний, бізнесовий, а також є привабливим місцем для проживання та ведення бізнесу.

Серед сукупності факторів, що визначають конкурентоспроможність міста ключовими є історичні чинники: демографічна ситуація, місце розташування; потенціали міста: природно-ресурсний, трудовий, економічний, інвестиційний, інноваційний, інфраструктурний, фінансовий, туристично-рекреаційний, організаційно-управлінський [1, С. 16]. В умовах глобалізації важливим фактором стають інноваційність, диверсифікованість економіки, стратегічний потенціал та висока якість життя населення.

Існує велика кількість методів оцінки конкурентоспроможності мегаполісів в залежності від мети дослідження та факторів, що беруться до уваги. Серед найвідоміших виділяють Індекс конкурентоспроможності глобальних міст компанії Economist Intelligence Unit, за даними якого узагальнено основні тенденції розвитку міст. Конкурентоспроможні міста:

- оцінюють і розвивають ефективну інфраструктуру (транспортні сполучення, громадський транспорт та телекомунікації), що допомагає підприємцям ефективніше здійснювати свою діяльність;
- мають розвинений фінансовий сектор: управління активами, інвестиційна банківська діяльність, страхування та інші професійні послуги;
- мають органи місцевого самоврядування, що проводять ефективну політику управління;
- мають висококваліфіковану, талановиту, здорову робочу силу, креативний клас, що є рушієм конкурентоспроможності;
- мають ефективну політику уряду щодо підтримки екології, впровадження екологічних норм і стандартів, тобто забезпечує здорове населення [2].

Найбільш конкурентоспроможними містами за різними індексами 2012 року є Нью-Йорк, Лондон, Сінгапур, Гонконг та Токіо (табл. 1).

Таблиця 1

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ МІСТ ЗА РІЗНИМИ ІНДЕКСАМИ

Ранг	Індекс конкурентоспроможності глобальних міст (Global City Competitiveness Index by Economist Intelligence Unit) [2]	Індекс глобальних міст (Global Cities Index by A.T. Kearney) [3]	Індекс глобальних фінансових центрів (Global Financial Centers Index) [4]	ВВП 2025 глобальних міст (Global City GDP 2025 by McKinsey Global Institute) [5]
1	Нью-Йорк	Нью-Йорк	Лондон	Нью-Йорк
2	Лондон	Лондон	Нью-Йорк	Токіо
3	Сінгапур	Париж	Гонконг	Шанхай
4	Париж	Токіо	Сінгапур	Лондон
5	Гонконг	Гонконг	Токіо	Пекін
6	Токіо	Лос-Анджелес	Цюріх	Лос-Анджелес
7	Цюріх	Чикаго	Чикаго	Париж
8	Вашингтон	Сеул	Шанхай	Чикаго
9	Чикаго	Брюссель	Сеул	Рейн-Рур
10	Бостон	Вашингтон	Торонто	Шеньжень

Джерело: побудовано автором на основі [2—5].

Конкурентоспроможність міста визначається ефективністю використання локальних конкурентних переваг. Рівень конкурентоспроможності міста можна проаналізувати за методиками та індексами, що відображають його розвиток у різних сферах діяльності. Нарощення конкурентоспроможності міста можливе завдяки ефективній політиці уряду та впровадженні адекватної стратегії, що враховує місцеві переваги та в той же час направлена на міжнародну співпрацю і глобалізацію бізнес-процесів.

Висока конкурентоспроможність міст характеризується діями уряду щодо впровадження стратегій розвитку міста. Унікальною за своїм розвитком є метрополія Гельсінкі, що об'єднує місто Гельсінкі та 3 прилеглих міста: Еспоо, Вантаа, Кауніайнен. З 2003 року у столичному регіоні було впроваджено низку стратегій із розвитку метрополії: стратегія інноваційного розвитку, стратегія конкурентоспроможності, програма інноваційних міст, стратегія адаптації до кліматичних змін [6]. Усі стратегії спрямовані на підвищення привабливості метрополії для інвесторів та стратегічних партнерів, побудову регіону як інноваційного центру завдяки взаємозв'язку з університетами та науковими закладами, використання місцевих конкурентних переваг та поєднання потенціалів усіх міст регіону, сприяння міжрегіональному та міжнародному співробітництву.

Отже, об'єднання прилеглих територій для створення і виконання певної стратегії є ефективним способом підвищення конкурентоспроможності регіону країни. На нашу думку, на такій концепції може базуватися стратегія підвищення конкурентоспроможності Києва, об'єднавши, наприклад, Київ, Бровари, Бориспіль, Вишневе, Ірпінь, Вишгород і запровадивши спільну стратегію нарощення конкурентоспроможності. Така стратегія повинна базуватися на створенні сприятливих умов для інноваційного розвитку, поліпшення науково-технічного потенціалу шляхом створення технопарків та технополісів. Таким чином буде досягнуто кращих результатів окремо для Києва, а також значно підвищено розвиток прилеглих міст.

Література

1. Балик Т.В. Управління конкурентоспроможністю міста // Коммунальное хозяйство городов: научно-технический сборник. — 2009. — №92. — С. 11—19.
2. Hot spots: Benchmarking global city competitiveness. A report from the Economist Intelligence Unit. — 2012. — p. 3—4.
3. 2012 Global Cities Index and Emerging Cities Outlook. A.T. Kearney — Korea. — 2012. — p. 10.
4. The Global Financial Centres Index 2012. Qatar financial centre.- September 2012.
5. Global City GDP 2025. PricewaterhouseCoopers. UK Economic Outlook. — 2009.
6. Helsinki region Chamber of Commerce official site. — <http://helsinki.chamber.fi/en>.